

U C H W A Ł A nr XVII/82/04
Rady Gminy w Cieszkowie z dnia 19 lipca 2004 roku

w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Cieszków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz.1591 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy w Cieszkowie uchwała co następuje:

§ 1.

Zatwierdzenia Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Cieszków obejmującego lata 2004 – 2008, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Podstawowym celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego jest wykazanie planów inwestycyjnych gminy przewidzianych do realizacji w latach 2004-2008, w tym również planowanych do realizacji przy wsparciu z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

§ 3.

Podstawę opracowania Planu Rozwoju Lokalnego stanowić będą m.in. „Strategia Rozwoju Gminy Cieszków” oraz wytyczne Unii Europejskiej dotyczące zasad korzystania z funduszy strukturalnych.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cieszków.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY W CIESZKOWIE

/-/ ***Grażyna Krajewska***

Załącznik nr 1 do uchwały
Rady Gminy Cieszków
nr XVII/82/04, z dnia 2004-07-19

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY CIESZKÓW

Wrocław-Cieszków 2004

Spis treści

<u>Spis treści</u>	3
<u>Wstęp</u>	5
<u>I. Sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu</u>	6
<u>1.1. Podstawowe informacje o gminie</u>	6
1.1.1. Położenie geograficzne	6
1.1.2. Ludność i demografia.....	7
<u>1.2. Sfera ekologiczno - przestrzenna</u>	9
1.2.1. Naturalne walory turystyczne.....	9
1.2.1.1. Park krajobrazowy i lasy.....	9
1.2.1.2. Czystość środowiska.....	10
1.2.1.3. Identyfikacja problemów.....	10
1.2.2. Infrastruktura techniczna.....	11
1.2.2.1. Sieć wodociągowa.....	11
1.2.2.2. Sieć kanalizacyjna.....	11
1.2.2.3. Zaopatrzenie w energię cieplną.....	11
1.2.2.4. Gospodarka odpadami.....	11
1.2.2.5. Sieć elektryczna.....	11
1.2.2.6. Zaopatrzenie w gaz.....	12
1.2.2.7. Drogi.....	12
1.2.2.8. Sieć telekomunikacyjna.....	12
1.2.3. Własność nieruchomości.....	12
1.2.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	13
1.2.5. Identyfikacja problemów.....	13
<u>1.3. Sfera gospodarcza</u>	14
1.3.1. Struktura gospodarki lokalnej.....	14
1.3.2. Rolnictwo	15
1.3.3. Leśnictwo	21
1.3.4. Handel i gastronomia.....	22
1.3.5. Turystyka.....	22
1.3.6. Identyfikacja problemów.....	22
<u>1.4. Sfera społeczna</u>	23
1.4.1. Rynek pracy i bezrobocie.....	23
1.4.2. Oświata i wychowanie.....	26
1.4.3. Ochrona zdrowia.....	26
1.4.4. Kultura.....	27
1.4.5. Sport i rekreacja.....	27
1.4.6. Opieka społeczna.....	29
1.4.7. Bezpieczeństwo publiczne.....	32
1.4.8. Identyfikacja problemów.....	33
<u>1.5. Wyniki analizy SWOT gminy Cieszków</u>	33
<u>II. Lista zadań inwestycyjnych wynikająca z analiz potrzeb lokalnych</u>	34
<u>2.1. Charakterystyka głównych potrzeb inwestycyjnych gminy</u>	34
<u>III. Lista zadań inwestycyjnych według hierarchii ważności</u>	40
<u>IV. Plan realizacji projektów i zadań inwestycyjnych</u>	45

<u>4.1. Projekty i zadania inwestycyjne planowane do realizacji na lata 2004 – 2006</u>	45
<u>4.2. Projekty i zadania inwestycyjne planowane do realizacji po roku 2006</u>	49
<u>V. Uwarunkowania lokalne i regionalne planowanych działań</u>	51
<u>VI. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć planu rozwoju lokalnego</u>	52
<u>VII. Plan finansowy na lata 2004 – 2006</u>	54
<u>7.1. Wprowadzenie do planu finansowego</u>	56
<u>7.2. Analiza danych historycznych</u>	56
7.2.1 Analiza wskaźnikowa finansów gminy	56
7.2.2. Prognoza dochodów i wydatków	59
7.2.3. Analiza stanu zadłużenia	61
7.2.4. Określenie wolnych środków na inwestycje	62
<u>7.3. Źródła finansowania planu rozwoju lokalnego w latach 2004-2006</u>	63
<u>VIII. System wdrażania planu rozwoju lokalnego i komunikacja społeczna</u>	68
<u>IX. Monitorowanie i ocena oraz aktualizacja PRL-u</u>	70

Wstęp

W okresie przemian jakie są udziałem naszego kraju pojawiają się nowe wyzwania, które stają przed samorządem. Władze tychże muszą aktywnie kreować przyszłość swych małych społeczności. Wynika to zarówno z warunków zewnętrznych takich jak polityka państwa, zjawiska makroekonomiczne ale również wewnętrznych takich jak: dynamika gospodarki lokalnej, aktywność społeczeństwa obywatelskiego, demografia itp.

Powoduje to konieczność kierowanie gminą w sposób uporządkowany i planowy aby elastycznie kreować wizję i przyszłość swojej małej ojczyzny. Bardzo duże znaczenie ma wstąpienia naszego kraju do struktur unijnych. Władze gminy w swej działalności stale borykają się z ograniczeniami finansowymi, ludzkimi, politycznymi oraz technicznymi, które usprawniłyby zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Dlatego właśnie tak istotne jest racjonalne i efektywne wykorzystanie posiadanych atutów, walorów i szans .

Władze Cieszkowa wychodząc naprzeciw problemom i potrzebom jakie nurtują społeczność lokalną podjęły decyzję o przygotowaniu Planu Rozwoju Lokalnego (PRL) Zadanie to zostało zlecone Dolnośląskiemu Centrum Rozwoju Lokalnego DCRL. W ramach prac nad PRL eksperci odbyli liczne spotkania z przedstawicielami gminy. Przeprowadzono warsztaty z udziałem pracowników samorządowych, sołtysów, liderów społecznych i politycznych, które posłużyły do określenia słabych i mocnych stron gminy oraz istniejących szans i zagrożeń rozwojowych (analiza SWOT) a także posłużyło zaopiniowaniu zadań, które zamierzono w Planie Rozwoju Lokalnego. Podstawą opracowania listy zamierzeń były, założenia Wieloletniego Planu Inwestycyjny opracowany przez gminę. Rezultatem tych prac jest opracowanie zawierające diagnozę warunków rozwoju gminy oraz zestaw zadań inwestycyjnych, które planuje się zrealizować w latach 2004-2006r. Działania, według tak właśnie określonych celów, powinny zapewnić sukces i perspektywę stałego, długofalowego rozwoju Cieszkowa. Należy zaznaczyć, iż PRL jest dokumentem otwartym i dynamicznym. W związku z tym wskazana, a nawet konieczna jest jego modyfikacja w zależności od zmian zachodzących wewnątrz i w otoczeniu systemu gminy.

Dolnośląskie Centrum Rozwoju Lokalnego wraz z zespołem ekspertów składa podziękowania wszystkim osobom, które wniosły swój wkład w proces budowania programu Rozwoju Lokalnego Cieszkowa poprzez udział w warsztatach oraz udzielaniu wielu cennych informacji i wskazówek służących opracowaniu niniejszego dokumentu.

I. Sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu

1.1. Podstawowe informacje o gminie.

1.1.1. Położenie geograficzne

Gmina Cieszków jest położona w północno – wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie milickim. Od południa i od zachodu graniczy z gminą Milicz, od północy i od wschodu z województwem wielkopolskim, od północy z gminą Zduny w województwie wielkopolskim. Od wschodu z gminą Jutrosin znajdującą się również w sąsiednim województwie. Gmina Cieszków jest położona w obrębie wzniesień Śląsko – Wielkopolskich, w skład których wchodzi Wzgórze Cieszkowskie oraz fragmenty Niecki Kobylińskiej oraz Kotliny Milickiej. Wysokość niektórych wzgórz sięga nawet 120 m.n.p.m. Część południowa gminy znajduje się na terenie parku krajobrazowego Doliny Baryczy, który zajmuje 15% powierzchni gminy.

Gmina Cieszków ma charakter typowo rolniczy. Gleby występujące na terenie gminy posiadają niski stopień bonitacji. Przeważająca ilość gruntów ornych to gleby klasy IV, V i VI, czyli średnie oraz słabe. Występują jednak grunty dobre klasy III a nawet kilka hektarów gruntów bardzo dobrych klasy I i II.

Najważniejszym szlakiem komunikacyjnym przebiegającym przez gminę Cieszków jest droga krajowa nr 15 z Trzebnicy przez Milicz, Cieszków, Krotoszyn do Jarocina. Przez teren gminy, w kierunku północ – południe przebiega również lokalna linia kolejowa.

Na terenie gminy Cieszków znajduje się 17 wsi i 17 sołectw.

Powierzchnia

Gmina Cieszków zajmuje powierzchnię 10067 ha. Tereny użytkowane rolniczo łącznie wynoszą 5921 ha (56% powierzchni gminy), w tym grunty orne zajmują powierzchnię 5230 ha, użytki zielone 691 ha, tereny pod budownictwo mieszkalne 21 ha, tereny pod przemysł 5 ha. Lasy w gminie zajmują powierzchnię 3547 ha (33% powierzchni gminy), tereny wód otwartych, stawów zajmują 120 ha, sady 1 ha, a pozostałe grunty to nieużytki o łącznej powierzchni 453 ha. Park krajobrazowy Dolina Baryczy zajmuje 1465 ha (15% powierzchni gminy).

1.1.2. Ludność i demografia

Ludność gminy Cieszków skupiona jest w 17 wsiach. Największą z nich jest Cieszków, w którym w 2003 roku zamieszkiwało 2062 osób. Ponadto zgromadzone dane porównywane są z analogicznymi wielkościami dwóch innych gmin wiejskich województwa dolnośląskiego - gmina Stara Kamienica (pow. Jeleniogórski) oraz gmina Zawonia (pow. Trzebnicki) – o podobnych parametrach.

Zawonia – 5380 mieszkańców, obszar 118,1 km²,

Stara Kamienica – 5322 mieszkańców, obszar 110,5 km²

Poniższe tabele ukazują strukturę demograficzną gminy Cieszków.

Tabela: Struktura demograficzna gminy Cieszków.

	2001	2002	2003
Liczba osób ogółem	4839	4838	4838
W tym: Kobiet	2452	2455	2455
Mężczyzn	2387	2383	2383
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (0-18)	1417	1373	1341
W wieku produkcyjnym	2769	2812	2973
w tym: kobiet (19-60)	1319	1336	1367
Mężczyzn (19-65)	1450	1476	1506
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	653	653	634
w tym: kobiet (pow. 60)	438	438	427
Mężczyzn (pow. 65)	215	215	207

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cieszkowie

Jak wynika z powyższej tabeli, przeważająca liczba mieszkańców gminy Cieszków to osoby w wieku produkcyjnym. Widać tendencję zmierzającą do wzrostu ilości osób w tym przedziale wiekowym. Może być to czynnikiem z jednej strony pozytywnym, dzięki któremu zwiększy się potencjał ilościowy ludzi zdolnych do pracy. Z drugiej jednak strony niewykorzystany potencjał ludzki może zasilić szeregi bezrobotnych mieszkańców gminy.

Zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Większa jest również liczba mężczyzn niż kobiet w wieku produkcyjnym. Wśród ludności w wieku poprodukcyjnym wyraźnie większa jest liczba kobiet, których jest dwa razy więcej niż mężczyzn.

Tabela: Przyrost naturalny i migracje.

	2001	2002	2003
Liczba osób ogółem	4839	4838	4838
Liczba urodzeń	63	61	47
Liczba zgonów	41	47	51
Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych	22	14	-4
Saldo migracji w liczbach bezwzględnych	9	14	24
Odływ	50	45	40
Napływ	59	59	64
Migracje wewnętrzne (przemeldowania)	31	36	61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cieszkowie

Jak wynika z powyższej tabeli w gminie Cieszków do 2003 roku zauważalny był dodatni przyrost naturalny. W 2003 roku więcej było zgonów niż urodzeń. Natomiast saldo migracji w analizowanym okresie wykazuje bilans dodatni. Mniej ludzi opuszcza gminę, zaś coraz więcej osób przybywa i osiedla się na jej terenie.

W porównaniu z gminami Zawonia i Stara Kamienica, Cieszków wypada w miarę przyzwoicie. Przyrost naturalny mieści się w granicach 2,5, podobnie jak w gminie Zawonia 2,6. Jednak już w gminie Stara Kamienica przyrost naturalny to -0,4. Gmina Cieszków wypada również bardzo korzystnie na tle średniej wojewódzkiej, która wynosi 0,1.

1.2. Sfera ekologiczno - przestrzenna.

1.2.1. Naturalne walory turystyczne.

1.2.1.1. Park krajobrazowy i lasy.

Spośród całej powierzchni gminy Cieszków, 15% zajmuje Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”. Jest to obszar zróżnicowany zarówno pod względem występującej tam roślinności jak i zwierzyny zamieszkującej w granicach parku. Cała powierzchnia lasów na terenie gminy wynosi 3547 ha (33% powierzchni gminy) z czego powierzchnia parku w obrębie gminy to 1465 ha. Przeważają lasy sosnowe z występującymi pojedynczo dębami, głównie przy drogach. Oprócz lasów sosnowych występują również lasy mieszane. Do najbardziej popularnej roślinności tam występującej można zaliczyć paprocie, bluszcz, a także jagody. Lasy są zamieszkiwane przez dziki, sarny i jelenie, a także mniejsze gatunki ptaków, ssaków i owadów. W lasach występują również rozmaite gatunki grzybów co sprawia, że teren jest atrakcyjny dla grzybiarzy.

Pomniki przyrody.

Na terenie gminy Cieszków znajduje się jeden pomnik przyrody. Jest to wiekowy dąb w Zwierzyńcu. Drzewo to nazywane jest Bartek.

Stawy.

Na terenie gminy Cieszków stawy zajmują powierzchnię 120 ha. Stawy są własnością prywatną. Na terenie stawów prowadzona jest gospodarka rybacka, a najpopularniejszą łowioną rybą jest karp.

1.2.1.2. Czystość środowiska.

Cieszków jest gminą typowo rolniczą. Na terenie gminy nie ma ulokowanych dużych zakładów przemysłowych, które w znaczący sposób wpływałyby niekorzystnie na czystość środowiska. Istniejące przedsiębiorstwa, zajmujące się obróbką drewna, przerobem kamieni, nie powodują zanieczyszczenia uciążliwego dla środowiska. Na terenie gminy istnieje gorzelnia, która funkcjonuje jesienią i zimą. Oprócz małych zakładów przetwórczych brak na terenie gminy przemysłu. Gmina jest zgazyfikowana czego rezultatem jest niska emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Również emisja hałasu przez zakłady produkcyjne nie przekracza dopuszczalnych norm.

Cieszków nie ma obwodnicy, przez wieś przebiega droga krajowa nr 15 z Trzebnicy do Jarocina. Jest to jedyny szlak komunikacyjny przy którym notuje wyższą emisję hałasu. Szczególnie widoczne jest to w nocy, kiedy odbywa się tą drogą ruch tranzytowy ciężkich samochodów ciężarowych.

W 1998 roku w Guzowicach na terenie gminy Cieszków zostało zbudowane składowisko odpadów. Nie powoduje ono zagrożenia dla środowiska, ponieważ jest to składowisko dosyć nowoczesne, zabezpieczone gruntowo warstwą folii. Cały czas ma miejsce monitoring składowiska. Okres eksploatacji pierwszej kwatery składowiska przewidywany jest do 2020 roku. Składowisko jest własnością gminy, i jak wynika z opisu wysypiska, nie stanowi ono większego zagrożenia dla środowiska.

Na terenie gminy Cieszków nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów. Odtransportowane odpady są segregowane dopiero na składowisku.

Tym co może być najpoważniejszym problemem ekologicznym to niezorganizowany sposób odprowadzania ścieków bytowych.

1.2.1.3. Identyfikacja problemów.

Na terenie gminy nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów. W przyszłości może to być problemem. Ze względu na brak sieci kanalizacyjnej, odprowadzanie ścieków może mieć niekorzystny wpływ na czystość środowiska, w przypadku, gdy nie zostaną zachowane wszystkie reguły i zabezpieczenia z tym związane.

1.2.2. Infrastruktura techniczna.

1.2.2.1. Sieć wodociągowa.

Praktycznie wszystkie miejscowości w gminie Cieszków są zasilane z wodociągów gminnych. Sieć wodociągowa obejmuje 98% gminy, poza jej zasięgiem pozostają przysiółki Trzebicko Dolne i Niezamyśl. Planowane jest przyłączenie również tych miejscowości do sieci jednak nie sporządzono jeszcze projektu. Sumaryczna długość sieci wodociągowej wynosi 60,1 km. Woda czerpana jest z 6 ujęć wód podziemnych i uzdatniania w 6 stacjach uzdatniania wody zlokalizowanych w następujących miejscowościach: Pakosławsko, Nowy Folwark, Jankowa, Grzebielin, Ujazd, Cieszków. Z wyjątkiem stosunkowo nowego obiektu w Pakosławsku (1996 rok), wszystkie stacje uzdatniania wody wymagają kompleksowej modernizacji. W chwili obecnej sporządzona istnieje odpowiednia ekspertyza, brak jednak właściwego projektu.

Do sieci wodociągowej podłączonych jest 1128 gospodarstw domowych. Sumaryczna wydajność ujęć wody wynosi 5206m³/dobę co zaspokaja potrzeby gminy.

1.2.2.2. Sieć kanalizacyjna.

Gmina Cieszków nie posiada w ogóle kanalizacji. Ścieki gromadzone są w przydomowych szambach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków w Zdunach lub Miliczu.

1.2.2.3. Zaopatrzenie w energię ciepłą.

Większość obiektów na terenie gminy Cieszków ogrzewana jest indywidualnie. Istnieje jeden scentralizowany system ogrzewania, obejmujący swoim zasięgiem 96 gospodarstw domowych (bloki). Energia ciepła pochodzi z kotłowni węglowej.

1.2.2.4. Gospodarka odpadami.

Gmina Cieszków posiada jedno zorganizowane wysypisko odpadów stałych. Zajmuje ono powierzchnię 3 ha na razie jednak eksploatowana jest dopiero pierwsza kwatery (pow. 1ha). Pojemność wysypiska wynosi 69500m³. Obecnie składowisko wykorzystane jest w 11%, zamknięcie obecnie eksploatowanej kwatery planowane jest na rok 2020.

Zbiórka odpadów na terenie gminy wykonywana jest przez Zakład Usług Komunalnych, wszystkie gromadzone odpady stałe deponowane są na terenie gminy.

Na terenie gminy brak zorganizowanych wylewisk odpadów płynnych.

1.2.2.5. Sieć elektryczna.

Gmina Cieszków znajduje się obrębie rejonu energetycznego Oleśnica. Przez teren gminy przebiega napowietrzna linia średniego napięcia (20 kV) o długości 69,9 km oraz linie niskiego napięcia (0,4 kV) w tym: kablowe 5,4 km i napowietrzne 47,8 km. Sumaryczna długość przyłączy (do linii niskiego napięcia) wynosi 20,7 km z czego 17,5 km stanowią przyłącza napowietrzne natomiast pozostałe 3,2 km przyłącza kablowe.

Inne obiekty energetyki to sieć oświetleniowa o długości 1 km oraz 2 stacje transformatorowe:

- o Średniego napięcia (20 kV)
- o Niskiego napięcia (0,4 kV)

- o Do sieci przyłączonych jest w sumie 1614 obiektów w tym:
- o Gospodarstwa domowe – 1032
- o Gospodarstwa rolne – 435
- o Oświetlenie ulic – 120
- o Inne – 27

1.2.2.6. Zaopatrzenie w gaz.

Na terenie gminy znajduje się sieć niskiego (do 5 kPa) i średniego ciśnienia (do 0,5 Mpa) o długości odpowiednio 9572 m i 1443 m. Do sieci gazociągowej podłączonych jest 222 gospodarstwa domowe.

1.2.2.7. Drogi.

Sumaryczna długość dróg gminnych wynosi 32 km i można uznać za wystarczającą. Są one jednak w złym stanie technicznym i wymagają ciągłych napraw. Tylko 6 km dróg gminnych jest utwardzonych. Drogi powiatowe są w większości utwardzone jednak nawierzchnia bitumiczna jest w złym stanie technicznym. Sumaryczna długość dróg powiatowych wynosi 56 km z czego 12 km to drogi gruntowe. Przez teren gminy przebiega również droga krajowa nr 15 (odcinek o długości ok. 10 km). Na odcinku Cieszkowa oraz w kierunku Zdun z poboczami utwardzonymi (kostka brukowa). Na odcinku Dziadkowa oraz jednostronnie Dziadkowo-Rakłowice rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej chodników oraz kanalizacji deszczowej.

Na terenie gminy istnieje oświetlenie uliczne ale wymaga modernizacji. Obecnie opracowywany jest projekt modernizacji oświetlenia dla całej gminy. Nie oświetlone pozostają wioski: Rakłowice, Zwierzyniec, Sędraszyce, Nowy Folwark oraz przysiółki Niezamyśl i Trzebicko Dolne.

1.2.2.8. Sieć telekomunikacyjna.

Gmina jest praktycznie całkowicie strefonizowana. Liczba abonentów TP S.A. w końcu kwietnia 2004 wynosiła 889 abonentów. Ponadto gmina znajduje się w zasięgu sieci telefonii komórkowej.

1.2.3. Własność nieruchomości.

Liczba budynków i lokali mieszkalnych będących własnością gminy w ostatnich latach spada. W roku 2001 liczba budynków mieszkalnych wynosiła 11 (19 lokali mieszkalnych). W roku 2003 było to już 8 budynków (16 lokali). Gmina posiada również 2 lokale użytkowe. Powierzchnia lokali mieszkalnych będących w posiadaniu gminy wynosiła w końcu roku 2003 1000 m², przeciętna wielkość mieszkania wynosi 57 m².

Ogółem na terenie gminy znajduje się 777 mieszkań poza gospodarstwami rolnymi oraz 420 mieszkań w gospodarstwach rolnych. W większości stanowią one własność prywatną – 746 mieszkań, pozostałe mieszkania to 15 zakładowych i 16 gminnych. W gminie istnieje spółdzielnia ale mieszkania są w 100% wykupione, tylko kotłownia została własnością spółdzielni.

Gmina nie posiada terenów przeznaczonych pod zabudowę lub od inwestycje.

1.2.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.

Cieszków posiada kilka interesujących zabytków. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim obiekty sakralne:

- Kościół św. Macieja w Trzebicku – powstanie datowane na 1672, wykonany z drewna, zabytek klasy „0”, wpisany na światową listę dziedzictwa kulturowego UNESCO. Stan bardzo dobry. Prowadzone są bieżące prace konserwacyjne konieczne dla tego typu obiektów.
- Klasycystyczny pałac w Trzebicku z XVII wieku – stan bardzo zły, zniszczony przez pożar w 1977 roku.
- Kościół Chrystusa Króla w Cieszkowie – poewangelicki kościół w stylu pseudogotyckim, wybudowany w 1748 roku. Stan dobry. W ostatnim czasie wyremontowano wieżę, dach i elewację.
- Dworski, barokowy Kościół Wniebowzięcia w Cieszkowie, wybudowany na planie krzyża w 1753, ufundowany przez księżną Katarzynę z rodu Sapiechów. Obecnie prowadzony jest remont. Napraw wymaga dach i elewacje, ponadto renowacji musi zostać wnętrze kościoła, przede wszystkim ołtarz. Stan raczej dobry.

Ponadto na terenie gminy znajdują się kilka cmentarzy. Najstarszy z nich to poewangelicki cmentarz z przełomu XVII i XIX wieku w Cieszkowie. W miejscowości tej znajduje się również cmentarz rodowy właścicieli Cieszkowa z początków XX wieku. Ewangelickie cmentarze, założone w połowie XIX wieku, znajdują się również w miejscowościach Nowy Folwark, Rakłowice, Ujazd, Słabocin. Cmentarze są w kiepskim stanie, częściowo zdewastowane, nie prowadzi się prac remontowych ani konserwacyjnych.

1.2.5. Identyfikacja problemów.

Jednym z ważniejszych problemów gminy Cieszków są niedostatki infrastrukturalne; wymienić tu należy przede wszystkim brak kanalizacji i nieuregulowaną gospodarkę ściekami. Słabością gminy jest również to, że nie posiada ona terenów, które mogłyby przeznaczyć pod inwestycje.

1.3. Sfera gospodarcza.

1.3.1. Struktura gospodarki lokalnej.

Na terenie gminy Cieszków liczba podmiotów gospodarczych wygląda następująco:

- o W 2001 roku było 158 podmiotów gospodarczych,
- o W 2002 roku było 176 podmiotów gospodarczych,
- o W 2003 roku było 195 podmiotów gospodarczych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cieszkowie

Tabela – Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w KRUPGN REGON*

	2000	2001	2002
Ogółem	257	282	296
Sektor publiczny	11	9	9
Sektor prywatny	246	273	287
Jednostki budżetowe	-	6	6
Spółki prawa handlowego	2	2	2
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-
Osoby fizyczne	229	255	268
Przedsiębiorstwa państwowe	-	-	-

*bez jednostek lokalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Tabela - Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w KRUPGN REGON według sekcji*

	2000	2001	2002
Ogółem	257	282	296
Przemysł	24	25	25
Budownictwo	48	54	56
Handel i naprawy	100	112	120
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13	14	13
Obsługa nieruchomości i firm, nauka	10	17	19
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	10	9	11

*bez jednostek lokalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Jak wynika z powyższych tabel, olbrzymia większość zarejestrowanych podmiotów, to podmioty prywatne. Ich liczba co roku wzrasta o kilkanaście nowych podmiotów. Jest to pozytywne zjawisko świadczące o rozwoju przedsiębiorczości w gminie.

Dominującymi branżami w gminie są handel i naprawy. Za nimi plasuje się branża budowlana. We wszystkich jednak sekcjach widać tendencję rosnącą, co świadczy o potencjale gminy i jej rozwoju.

W gminie Cieszków do najważniejszych gałęzi gospodarki należy zaliczyć handel, budownictwo i przetwórstwo drewna.

Największe przedsiębiorstwa gminy Cieszków, to firma SMAK”, zatrudniająca około 60 osób. Drugą dużą firmą jest zatrudniająca 40 osób firma, zajmująca się przeróbką kamienia. Na terenie gminy są również zakłady stolarskie, przedsiębiorstwa wielobranżowe i zakłady usługowe. Istnieją również małe zakłady rodzinne i prowadzone przez pojedyncze osoby.

Jednakże nie każda firma działa tylko w jednej sekcji. Poszczególne firmy są zarejestrowane pod różną formą działalności, co daje im swobodę szerszej działalności.

W gminie Cieszków nie ma instytucji reprezentujących przedsiębiorców. Gmina nie udziela również ulg ani preferencji dla osób zainteresowanych zainwestowaniem w Cieszkowie.

W porównaniu z gminami Zawonia i Stara Kamienica, gospodarka lokalna prezentuje się następująco; w Cieszkowie jest 296 podmiotów gospodarki narodowej (stan z 31.12.2002), podczas gdy w Zawoni jest 308, a w Starej Kamienicy 364. Jednak Stara Kamienica jest położona w regionie turystycznym, więc ilość podmiotów w związku z tym jest wyższa. Na tym tle gospodarka Cieszkowa wypada dość dobrze. Większość podmiotów gospodarki narodowej w Cieszkowie to podmioty prywatne - 97%, w Zawoni ta kategoria stanowi 95% wszystkich podmiotów prywatne, natomiast w Starej Kamienicy 97%.

1.3.2. Rolnictwo

Tabela: Struktura gospodarstw rolnych

Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych	2001	2002	2003
Do 5 ha powierzchni	312	312	312
Powierzchnia 5-10 ha	86	86	86
Powierzchnia 10-50 ha	108	108	108
Powierzchnia pow.50 ha	15	15	15
Razem	521	521	521

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędu Gminy w Cieszkowie.

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba gospodarstw rolnych w gminie Cieszków od kilku lat jest taka sama i wynosi 521 gospodarstw. Większość z nich to gospodarstwa małe (312 gospodarstw co stanowi ok. 60%), których powierzchnia nie przekracza 5 ha. Gospodarka rolna jest więc bardzo rozproszona. Gospodarstw o powierzchni 10-50 ha, jest w sumie 108 co stanowi 20% ogółu, gospodarstw o powierzchni 5-10 ha jest 86. Gospodarstw dużych – o powierzchni powyżej 50 ha - jest 15. Jak widać przeważają małe, indywidualne gospodarstwa rolne.

Tabela – Struktura powierzchni ze względu na klasę gruntów

Struktura gruntów ornych w gminie	Powierzchnia w hektarach
Grunty bardzo dobre – klasa I i II	8,52
Grunty dobre – klasa III	716,48
Grunty średnie – klasa IV	1585,61
Grunty słabe – klasa V i VI	1163,93

Struktura użytków zielonych w gminie	Powierzchnia w hektarach
Grunty bardzo dobre – klasa I i II	-
Grunty dobre – klasa III	77
Grunty średnie – klasa IV	703,3
Grunty słabe – klasa V i VI	359,87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cieszkowie

Jak wynika z powyższych tabel, grunty na terenie gminy Cieszków, to w przeważającej ilości grunty średnie IV klasy i słabe V i VI klasy. Wśród gruntów ornych występują jednak grunty bardzo dobre, których jest 8 ha. Występują również grunty dobre, których jest ponad 700 ha.

Użytków zielonych bardzo dobrych nie ma, jest 77 ha gruntów dobrych. Przeważają grunty średnie, których jest 703 ha, a gruntów słabych jest około 360 ha.

Ze względu na własność gruntu, strukturę powierzchni możemy podzielić następująco:

- o Własnością osób fizycznych jest 2,52 ha gruntów klas I i II, 593,14 ha gruntów III klasy, 1690,64 ha gruntów klasy IV i 2033,55 ha gruntów klas V – VI.
- o Własnością osób prawnych jest 6 ha gruntów klas I i II, 200,07 ha gruntów klasy III, 638,92 ha gruntów klasy IV i 739 ha gruntów klas V - VI.

Tabela - Dynamika obrotu ziemią w okresie 2001- 2003

	Ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych przez gminę (ha)		
Nabywcy	2001	2002	2003
Osoby fizyczne	1	1,5	3,5
Z gminy	1	1,5	1
Spoza gminy	-	-	2,5
Osoby prawne	1	-	-

	Ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych przez Skarb Państwa (ha)		
Nabywcy	2001	2002	2003
Osoby fizyczne	-	-	-
Z gminy	-	-	60
Spoza gminy	40	120	-

	Ogólna powierzchnia gruntów sprzedanych przez osoby fizyczne (ha)		
Nabywcy	2001	2002	2003
Osoby fizyczne	15	20	10
Z gminy	5	-	2
Spoza gminy	10	20	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cieszkowie

Jak wynika z powyższych tabel, wśród nabywców przeważają osoby fizyczne. Jedynie w 2001 roku 1 ha gruntów został sprzedany przez gminę osobom prawnym. Tabele ukazują również, że dużo gruntów jest kupowanych przez osoby spoza gminy. Może to świadczyć o chęci osiedlenia się w Cieszkowie osób spoza gminy.

Według Spisu Powszechnego w 2002 roku, możliwe było uzyskanie następujących danych dotyczących rolnictwa. Przedstawiają one strukturę gospodarstw rolnych, rodzaj zasiewów i ich powierzchnię.

Tabela: Struktura gospodarstw rolnych

Liczba gospodarstw	589
Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą	439
Gospodarstwa o działalności wyłącznie pozarolniczej	21
Gospodarstwa o działalności rolniczej i pozarolniczej	58
Gospodarstwa nie prowadzące działalności rolniczej i pozarolniczej	71

Gospodarstwa rolne prowadzące działalność pozarolniczą	79
W tym działające w I sekcji	72

Gospodarstwa rolne prowadzące działalność pozarolniczą	79
Działające w 2 sekcjach	7
Handel	22
Przetwórstwo przemysłowe	9
Budownictwo	6
Transport i magazynowanie	5
Agroturystyka, wynajem pokoi i innych	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Jak wynika z powyższej tabeli, prawie 75% gospodarstw prowadzi działalność wyłącznie rolniczą. To potwierdza charakter gminy Cieszków jako typowo rolniczej gminy.

Tabela: Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów

Ilość zasiewów	W ha	W %
Ogółem	3190	100
Zboża ogółem	2599	81,5
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	2337	73,3
W tym: pszenica	289	9
Żyto	542	17
Jęczmień	475	14,9
Owies	69	2,1
Pszennyto	377	11,8
Mieszanki zbożowe	586	18,4
Ziemniaki	161	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Jak wynika z powyższej tabeli przeważającymi rodzajami upraw są zboża i ziemniaki.

Tabela: Gospodarstwa rolne ze względu na rodzaj upraw

Gospodarstwa uprawiające:	Wielkość upraw w %
Zboża	65,9
Ziemniaki	48,7
Warzywa	14,1
Pastewne	9,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

Tabela – Powierzchnia upraw drzew owocowych

Rodzaj uprawy	Ilość w ha	Ilość w %
Ogółem	8	100
Jabłonie	4	49,9
Grusze	0,6	7,2
Śliwy	0,4	5,5
Wiśnie	2,6	32
Czereśnie	0,2	2,4
Pozostałe	0,2	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Spisu Powszechnego z 2002 roku

1.3.3. Leśnictwo

Jak już zostało wcześniej wspomniane, lasy na terenie gminy Cieszków zajmują obszar 3547 ha czyli 33% powierzchni gminy. Nadzór nad nimi sprawują nadleśnictwa. Obszar lasów prywatnych wynosi 100 ha.

Ze względu na cechy przyrodnicze są to lasy sosnowe, występują również lasy mieszane, pojedynczo występują dęby. Roślinność występująca w lasach to w przeważającej większości paprocie, bluszcz, a także jagody. W lasach zamieszkuje zwierzyna taka jak dziki, sarny i jelenie a także mniejsze gatunki ptaków, ssaków i owadów. W lasach występują również rozmaite gatunki grzybów.

Jeśli chodzi o infrastrukturę leśną, to jest ona uboga, ale istnieją 3 parkingi leśne. Znajdują się przy drogach Cieszków – Milicz, Cieszków – Ujazd. Każdy z tych parkingów ma wiatę, ławeczki i kosze. Tego typu miejsca pozwalają turystom, grzybiarzom odpocząć podczas wędrowki leśnej.

Lasy gminy Cieszków mają bardzo duże walory przyrodnicze. Brak przemysłu powoduje, że są one nie zanieczyszczone i przez to urzekają swoim naturalnym pięknem. Jest to walor przyrodniczy, z którego gmina powinna skorzystać, promując się i przyciągając turystów spragnionych wypoczynku na łonie natury.

Na terenie gminy istnieją 3 koła łowieckie.

1.3.4. Handel i gastronomia.

Na terenie gminy Cieszków znajduje się 20 sklepów w tym 16 sklepów spożywczo – przemysłowych, 1 sklep z artykułami żelaznymi, 2 sklepy odzieżowe i 2 kwaciarnie. Ponadto na terenie gminy funkcjonują również piekarnie oraz zakłady wielobranżowe, w których przetwórstwo połączone jest ze sprzedażą.

Istotnym elementem gospodarki gminy jest handel obwoźny. Obejmuje on handel rzeczami codziennego użytku - odzieżą, żywnością. Brak targowiska zmusza kupców do handlowania na targowiskach w Zdunach albo w Miliczu.

W gminie istnieje 6 lokali gastronomicznych. W Cieszkowie znajduje się 1 restauracja i 4 bary. Jeden bar znajduje się poza Cieszkowem.

W Cieszkowie nie ma stacji benzynowej. Jednak fakt, że Cieszków jest małą gminą i leży w niewielkiej odległości od Milicza, gdzie jest stacja paliw, powoduje, że nie stanowi to poważnego problemu, a potrzeby mieszkańców są w tej kwestii zaspokojone.

W Cieszkowie jest Bank Spółdzielczy Cieszków. Jego forma prawna to spółdzielnia, a oferowane produkty to kredyty i leasing. Na terenie gminy nie ma bankomatu.

1.3.5. Turystyka.

Brak na terenie gminy infrastruktury turystycznej, Cieszków nie posiada żadnych ani miejsc noclegowych. Nie ma również gospodarstw agroturystycznych, pól namiotowych ani kampingów. Jest to element hamujący napływ turystów, chcących spędzać czas na łonie przyrody. Bez możliwości zatrzymania się na nocleg, gmina Cieszków nie stanie się gminą turystyczną. Walory naturalne w postaci lasów, stawów i czystej nieskażonej przyrody mogą być bodźcem dla przyjezdnych. Na razie jednak ruchu turystycznego nie ma. Widoczny jest tylko ruch turystyczny związany z pozyskiwaniem runa leśnego.

Na terenie gminy znajdują się szlaki turystyczne oraz rowerowe. Szlak zielony Skoroszów – Zduny przebiega przez Cieszków. Szlak czarny wiedzie z Milicza do stacji PKP w Cieszkowie. Na terenie gminy są również 2 szlaki rowerowe:

- o Trasa rowerowa z Cieszkowa przez Ujazd, Trzebicko, Góry, Jawor, Rakłowice, Dziadkowo, Grzebielin, Słabocin, Brzezine, Nowy Folwark, Sędraszyce do Cieszkowa.
- o Trasa rowerowa z Milicza przez Cieszków, Czatkowice, Wierzchowice, do Milicza.

Obecnie ruch turystyczny w gminie Cieszków ogranicza się do ruchu grzybiarzy, myśliwych. Raz w roku zlot mają harcerze. Oprócz tego nie ma w gminie zorganizowanej turystyki.

1.3.6. Identyfikacja problemów.

Gospodarka lokalna Cieszkowa jest mało zróżnicowana. Dominują podmioty działające w kilku branżach, głównie handlu i przetwórstwie. Brakuje ulg dla przedsiębiorców i dogodnych warunków do

inwestowania na terenie gminy. W gminie nie ma bazy turystycznej, która byłaby istotnym czynnikiem przyciągającym turystów spragnionych wypoczynku na łonie natury. Mało zróżnicowany jest charakter rolnictwa w gminie, dominują uprawy zbóż i ziemniaków.

1.4. Sfera społeczna.

1.4.1. Rynek pracy i bezrobocie.

Bezrobocie, jego wielkość i struktura, jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na rozwój gminy. W ciągu ostatnich 3 lat bezrobocie w gminie Cieszków nieznacznie spadło; w roku 2001 stopa bezrobocia wynosiła blisko 19%, w roku 2002 wynosiło 17%, natomiast w roku 2003 17,3%. Biorąc jednak pod uwagę wiejski charakter gminy, z charakterystycznym dla tego rodzaju gmin bezrobociem ukrytym, całkowita stopa bezrobocia może być nieco wyższa. Tabele poniżej ukazują zbiorcze informacje na ten temat.

Bezrobotni zarejestrowani w gminie Cieszków (stan na 31.III.2004)

		Ogółem		Z prawem do zasiłku	
		Razem	W tym Kobiety	Razem	W tym Kobiety
OSOBY	Poprzednio pracujące	389	197	98	30
	W tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	34	6	23	3
	Dotychczas niepracujące	99	68	0	0
Niepełnosprawni		11	4	5	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Jak wynika z powyższych danych bezrobocie w równym stopniu dotyka tak kobiet jak i mężczyzn (po 50%). Różnice uwidaczniają się jednak w przypadku prawa do zasiłku. Tylko co czwarty bezrobotny ma prawo do zasiłku dla bezrobotnych; posiada je 35% bezrobotnych mężczyzn i tylko 15% bezrobotnych kobiet. Zatem choć stopa bezrobocia jest porównywalna wśród kobiet i mężczyzn to w przypadku kobiet struktura bezrobocia jest bardziej niekorzystna.

Inną niepokojącą cechą Cieszkowskiego bezrobocia jest fakt, że co czwarty bezrobotny dotychczas nie pracował. W tej grupie bezrobotnych przeważają kobiety (69%).

Wykształcenie bezrobotnych w gminie Cieszków.

Absolwenci szkół					
Rok	Wyższych	Policealnych średnich zawodowych	i Liceów Ogólnokształcących	Zasadniczych Zawodowych	Podstawowych
2001	5	105	17	249	145
2002	4	99	16	231	131
2003	5	112	26	228	143
31.III.2004	4	98	29	214	143

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Według danych zgromadzonych w powyższej tabeli największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowym; odpowiednio 43% i 29%. W analizowanym okresie spadła liczba bezrobotnych w wykształceniu zawodowym (o 14%) wzrosła natomiast liczba bezrobotnych z wykształceniem średnim (o 70%). Zmiany te świadczą o wzroście zapotrzebowania na nisko wykwalifikowaną siłę roboczą oraz o braku możliwości zatrudnienia osób z wykształceniem co najmniej średnim.

Czas pozostawania bez pracy - stan na 31.03.2004 .

	Ogółem	W tym kobiety
1 miesiąc	20	9
1-3 miesięcy	51	19
3-6 miesięcy	94	39
6-12miesiący	91	44
12-24 miesięcy	98	56
Pow. 24 miesięcy	134	98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu

Bezrobocie w gminie ma raczej długotrwały charakter; 27% bezrobotnych pozostaje bez zatrudnienia dłużej niż 2 lata, w grupie tej aż 73% stanowią kobiety. Odsetek osób pozostających bez pracy dłużej niż pół roku wynosi w sumie 66%.

Wiek bezrobotnych.

Wiek Bezrobotnych	Ogółem	W tym Kobiety
15-17 lat	0	0
18-24 lat	160	97
25-34 lat	125	69
35-44 lat	77	35
45-54 lat	116	62
55-59 lat	9	2
60-64 lat	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Miliczu.

Bezrobocie w gminie dotyka w największym stopniu młodzież w wieku 18-24 lat. Grupa ta stanowi blisko 33% ogółu bezrobotnych. Jest to szczególnie niebezpieczne dla społeczności lokalnej ponieważ osoby, które już u początku swojego życia zawodowego doświadczyły bezrobocia mogą mieć w przyszłości trudność z włączeniem się do aktywnego życia zawodowego. Drugą co do liczebności grupą wiekową wśród bezrobotnych stanowią osoby między 25-34 rokiem życia (blisko 27% ogółu bezrobotnych).

Wśród pozostających bez pracy wyróżniają się liczebnie osoby o następujących zawodach:

- Sprzedawca – 37 osób
- Murarz – 16 osób
- Operator pojazdów i maszyn rolniczych – 16 osób
- Pracownik płacowy – 16 osób
- Kaletnik – 15 osób

W roku 2003 aktywnymi formami walki z bezrobociem objętych zostało 46 osób w tym:

- Prace interwencyjne – 10 osób
- Roboty publiczne – 27 osób
- Udzielone pożyczki – 1 osoba
- Rozpoczęcie szkolenia lub stażu – 8 osób

1.4.2. Oświata i wychowanie.

Na terenie gminy funkcjonują dwie publiczne szkoły podstawowe, gimnazjum oraz przedszkole.

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Cieszkowie zatrudnia 25 nauczycieli z czego 24 ma wykształcenie wyższe. Budynek szkoły wymaga wymiany okien, remontu CO, odnowienia elewacji oraz na zalecenie SANEPID instalacji elektrycznej. O ostatnim okresie kapitalnemu remontowi poddane zostały łazienki i toalety. Szkoła posiada salę gimnastyczną, stołówkę oraz świetlicę. W szkole znajdują się również dwie pracownie komputerowe wyposażone w 18 komputerów, 10 jest podłączonych do internetu. Obecnie w szkole uczy się 294 dzieci. Dowożone są z terenu gminy przez wyłonionego w drodze przetargu przewoźnika prywatnego.
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Pakosławsku zatrudnia 11 nauczycieli w tym 10 z wykształceniem wyższym, 1 pracownik obecnie się dokształca. W budynku szkoły konieczna jest wymiana okien oraz odnowienie elewacji. Szkoła posiada małą, niewymiarową salę gimnastyczną, stołówkę, oraz wyposażoną w 5 stanowisk pracownią komputerową bez dostępu do internetu. W szkole uczy się obecnie 119 dzieci. Dzieci do szkoły dowożone są przez przewoźnika prywatnego.
- Publiczne Gimnazjum w Cieszkowie zatrudnia 21 osób w tym 19 z wykształceniem wyższym i 2 z licencyjnym. Budynek szkoły jest nowy (3 lata) i nie wymaga remontów. Szkoła posiada salę gimnastyczną i świetlicę oraz pracownię komputerową (10 komputerów z dostępem do internetu), korzysta ze stołówki szkoły podstawowej. Obecnie w szkole uczy się 213 uczniów dowożonych z terenu gminy przez przewoźnika prywatnego.
- Publiczne Przedszkole w Cieszkowie mieści się w starym wymagającym remontów budynku. W pierwszej kolejności konieczny jest remont dachu i wymiana okien, konieczne są również pomniejsze prace konserwatorskie i remonty. Przedszkole ma 75 wychowanków, którzy dowożeni są z terenu gminy przez przewoźnika prywatnego. Piecze nad nimi sprawuje 4 wychowawców; 3 posiada wykształcenie wyższe, 1 osoba skończyła liceum pedagogiczne. Przedszkole posiada również jadalnię i kuchnię.

1.4.3. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy znajdują się dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, oba zlokalizowane w Cieszkowie. W placówkach prowadzi się praktykę lekarza rodzinnego, udziela świadczeń z zakresu stomatologii, pediatrii, interny, ginekologii i neurologii. Na każdą z placówek przypada po 2413 osób. Liczba placówek odpowiada oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców.

1.4.4. Kultura.

Infrastruktura kulturalna w gminie jest raczej słabo rozwinięta; na terenie gminy funkcjonuje biblioteka, Gminne Centrum Kultury w Cieszkowie oraz 8 świetlic wiejskich we wsiach Pakosławsko, Guzowice, Brzezina, Trzebicko, Ujazd, Dziadkowo, Góry, Jawor.

Głównym organizatorem imprez kulturalnych są GCK oraz biblioteka. Imprezy te mają w większości charakter lokalny, 3 mają charakter ogólnopolski, a 4 powiatowy.

Poniżej wykaz imprez kulturalnych na terenie gminy:

- Festiwal Ekologiczny – ogólnopolski, GCK
- „Herodiada” Przegląd Zespołów Kolędniczych – ogólnopolski, GCK
- Festiwal Piosenki Harcerskiej – ogólnopolski, GCK i ZHP
- Konkurs Wiedzy o Języku Polskim – powiatowy, GCK, Biblioteka
- Konkurs Literacki „Opowiadania Świąteczne” – powiatowy, GCK, Biblioteka
- Wystawa Fotograficzna – powiatowy, GCK, biblioteka
- Wystawa Wielkanocna – powiatowy, GCK
- Dni Ziemi Cieszkowskiej – lokalny, GCK
- Powitanie Lata – lokalny, GCK
- Dożynki Gminne – lokalny, GCK, Rada Sołecka
- Gminny Dzień Seniora – lokalny, GCK, GOPS
- Święto Niepodległości – lokalny, GCK, szkoły
- Świątowy Dzień Pluszowego Misia – lokalny, GCK, Biblioteka
- Wieczór literacko-muzyczny – lokalny, GCK
- Bal Sylwestrowy – lokalny, GCK
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – lokalny, GCK
- Wystawa „Portrety Słowem Malowane” – lokalny, GCK, Biblioteka
- Koncert Dzieci z Ogniska Muzycznego – lokalny, GCK
- Konkurs Plastyczny „Wiosna w Literaturze i Malarstwie” – lokalny, GCK, Biblioteka
- Powitanie Wiosny – lokalny, GCK, Szkoły i przedszkole
- Święto 3 maja – lokalny, GCK, Szkoły
- Festyn Zielone Świątki – lokalny, GCK
- Dzień Dziecka – lokalny, GCK, świetlice wiejskie.

W budynku Centrum Kultury w Cieszkowie znajduje się sala widowiskowa ze sceną w której organizowane są zabawy i występy. Ponadto na stadionie w Cieszkowie również znajduje się scena z zadaszeniem.

1.4.5. Sport i rekreacja.

Na terenie gminy działają 3 stowarzyszenia sportowe: LZS Cieszków, UKS Olimpia oraz Szkolny Związek Sportowy. Wszystkie organizowane w gminie wydarzenia sportowe mają charakter lokalny, uczestniczy w nich od 50 – 300 osób:

- Turniej Szachowy – Rada Gminy, LZS

- Turniej Tenisa Stołowego – Rada Gminy, LZS, SZS, GCK
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta – Rada Gminy, LZS, SZS, Urząd Gminy
- Igrzyska Młodzieży Szkół Podstawowych Memoriał im. J. Kusocińskiego - SP w Cieszkowie, SZS, Rada Gminy, LZS
- Festyn Rekreacyjno Sportowy – Turniej Piłki Nożnej – Rada Gminy, LZS, SZS, GCK
- Wiosenne Biegi Przełajowe – Rada Gminy, LZS, GCK

Obiekty sportowe w gminie to 2 przyszkolne sale gimnastyczne, boisko do tenisa, stadion sportowy wyposażony w szatnię, zaplecze i natryski, przy jednej z sal istnieje również siłownia. Ponadto jest zarejestrowanych 5 nie spełniających norm boisk wiejskich: Pakosławsko, Guzowice, Dziadkowo, Góry, Ujazd.

1.4.6. Opieka społeczna.

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na kondycję społeczności lokalnej są kwestie związane z pomocą społeczną. Poniższa tabela zawiera informację dotyczące powodów trudnej sytuacji życiowej rodzin zamieszkałych w gminie Cieszków.

Tabela. Powody trudnej sytuacji życiowej (liczba rodzin).

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		2001	2002	2003
Ubóstwo		0	1	1
Sieroctwo		0	0	0
Bezdomność		0	1	1
Ochrona macierzyństwa		35	37	45
Bezrobocie		76	81	49
Niepełnosprawność		51	65	68
Długotrwała choroba		19	25	14
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp.	Ogółem	105	141	131
	Rodziny niepełne	30	25	36
	Rodziny wielodzietne	43	42	48
Alkoholizm		9	6	5
Narkomania		0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego		0	2	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna		0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Cieszków.

Z powyższych danych wynika, że wśród najważniejszych przyczyn trudnej sytuacji życiowej wymienić należy problemy związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz sprawami opiekuńczo-wychowawczymi. W roku 2003, w mniejszej ilości przypadków niż w latach 2002 i 2001, za trudną sytuację życiową odpowiedzialne było bezrobocie. W roku 2001 było ono przyczyną trudnej sytuacji życiowej w 19% przypadków natomiast w roku 2003 już tylko w nieco ponad 12%. Mamy zatem do czynienia z pozytywnym trendem. Niemniej liczba rodzin objętych pomocą społeczną rośnie; w roku 2001 było to 251 rodzin (934 osoby), a w roku 2003 już 349 rodzin (1314 osób). Oznacza to, że liczba osób objętych pomocą społeczną wzrosła w przeciągu ostatnich trzech lat o ok. 40%.

Kolejna tabela zawiera informacje na temat form pomocy jakie świadczyła gmina w ramach zadań własnych i zadań zleconych.

Tabela. Formy pomocy udzielone osobom w trudnej sytuacji życiowej.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA		
		2001	2002	2003
ZA ZADANIA WŁASNE GMINY	Schronienie	0	0	0
	Posiłek (w tym dzieci)	165 (165)	270 (270)	276 (276)
	Ubranie	0	0	3
	Usługi opiekuńcze	2	2	0
	Pomoc finansowa na świadczenia w pub. ZOZ	1	0	0
	Zasiłki na pokrycie skutków wydarzeń losowych	0	0	0
	Sprawienie pogrzebu	1	0	0
	Inne zasiłki celowe i w naturze	162	182	211
	Pomoc ekonomiczna na usamodzielnienie	0	0	0
	Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0
	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	0	0	0
	Praca socjalna	0	0	0
	Liczba rodzin objęta świadczeniami	173	226	264
	ZA ZADANIA ZLECONYCH	Zasiłki stałe	13	13
Zasiłki stałe wyrównawcze		8	13	20
Zasiłek okresowy gwarantowany		4	4	4
Zasiłek okresowy specjalny		0	4	1
Zasiłki okresowe (z powodu braku możliwości zatrudnienia)		54 (48)	53 (53)	31 (30)
Renta socjalna		34	37	44
Zasiłki z tytułu ochrony macierzyństwa		35	37	45
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów powstałych powst. w wyniku klęski żywiołowej lub ekol.		0	0	0
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowego		0	0	0
Spec. Usługi opiekuńcze		0	0	0